Ч. 14 (14.262). Львів вівторок 21. січня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Р. LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II пов. Конто почт. щадн. 504-060, 143.324. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 223-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Представники У. П. Р.
у премієра М. Косцялковського.

В суботу 18. січня ц. р. приняв премієр Ради Міністрів п. М. Зиндрам-Косцялковський представників Української Парляментарної Репрезентації в особах послів *Вас. Мудрого і Волод. Целевича*. На авдієнції обговорено низку актуальних справ, звязаних з українським національним життям.

З Берези Картуської на волю.

У пятницю 17. січня ц. р. приїхав до концентраційного табору у Березі Картуській віцемінiстер внутрішніх справ Кавецький. Тогож дня вийшло на волю з Берези Картуської *12-ох українців*, 4-ох комуністів і 2-ох ендеків.

Тепер залишилося ще у Березі Картуській 28 осіб: *16 українців*, 8 комуністів і 4 ендеків.

З українців вийшли на волю: Ґенґало Павло з Перемищини і студ. Гаковський Богдан, оба сиділи від початку оснування Берези. Далі Мирович Роман, студ. з Калущини і Грабець Омелян, студ. з Мостищини (по 10 міс.), Тимчій Володимир, студ. зі Стрийщини (9 міс., передше просидів 8 міс.), Бусел Олександер, студ. з Рівенщини (6 міс.), Атаманюк Микола, студ. з Коломийщини (5 міс.), м-р Боднарчук Юліян зі Львова (5 міс.), Климів Іван, студ. зі Сокальщини (4 міс.), Климишин Степан (5 міс.), Гладкий Ярослав студ. зі Львова (5 міс.) та Опришко Микола, студ. зі Стрийщини (2 тижні, передше просидів 4 міс.).

В Березі з українців залишилися: студ. Штикало Дмитро, студ. Грицай Дмитро (оба сидять від початку Берези). Далі Врецьона Евген, студ. зі Львова (15 місяців), Колодій Володимир, студ. з Долинщини (13 міс.), інж. Базилевич Роман зі Станиславівщини (близько рік), інж. Дерлиця Остап (бл. рік), Білясюк Павло, студ. з Волині (бл. рік), Рудакевич Осип зі Львова (10 міс.), Скопюк Микола, купець з Луцька (10 міс.), Ясінський Микола, студ. зі Станиславова (6 міс.), Сапоцький Петро, студ. із Сокальщини (5 міс.), Масляк Ярослав, студ. з Тернопільщини (5 міс.), Вітошинський Борис, студ. з Тернопільщини (5 міс.), Качмар Михайло, студ. з Тернопільщини (5 міс.), проф. Іван Тесля зі Львова (5 міс.) і Клим Павло, студ. зі Стрийщини (2 міс., передше сидів 5 і пів місяця).

Регенційна рада в Англії.

Безнадійний стан короля. — Нарада кн. Валії з прем. Болдуіном. — Мін. Іден відложив поїздку до Женеви.

ЛЬОНДОН, 20. 1. ПАТ. Тепер уже не є тайною, що стан здоровля англійського короля Юрія є такий дуже грізний, що треба кожної хвилини числитися з поважнішими консеквенціями. Короля вдержують при життї, застосовуючи штучне віддихання киснем. В політичних колах найбільше зацікавлення викликало те, що кн. Валії і кн. Йорку виїхали вполудне з палати Сендрінгем до Льондону, де кн. Валії відбув з прем. Болдуіном годинну нараду. Офіційний комунікат оголосять пізніше. Покищо переконані, що нарада торкалась створення т. зв. державних радників, які заступили би короля головно при підписуванні державних документів, якби недуга короля продожувалась.

ПАРИЖ, 20. 1. ПАТ. З Льондону повідомляють: З міродатних кол повідомляють, що на час хвороби короля створять регенційну раду, до якої ввійдуть: королева, кн. Валії, кн. Йорку, льорд канцлер, льондонський архіепископ і прем. Болдуін.

ЛЬОНДОН, 20. 1. ПАТ. Мін. Іден не виїхав до Женеви. Це рішення спричинене хворобою короля.

ЛЬОНДОН, 20. 1. ПАТ. Стан здоровля короля в ночі не поліпшився. Біля хворого постійно перебувають лікарі.

ЛЬОНДОН, 20. 1. ПАТ. Нині рано у Сендрінгем відбудеться засідання приватної королівської ради. **Передбачують іменування 6 членів державної ради, яка підчас недуги короля виконуватиме його функції. Членами ради будуть: князь Валії, кн. Йорку, кн. Кенту, льондонський архіепископ, голова ради міністрів і льорд канцлер.**

ЛЬОНДОН, 20. 1. ПАТ. Нині приїдуть до Сендрінгем такі члени уряду: голова тайної королівської ради Мекдональд, льорд канцлер Гейльсгем і міністер внутрішніх справ Саймон. Їх будуть товаришити секретар тайної королівської ради і секретар ради міністрів Генкей. Приїде також сестра короля Юрія V. норвеська королева.

У сусідній кімнаті з кімнатою, де лежить король відбудеться засідання тайної королівської ради, що створить регенційну раду на час недуги короля. Двері, що лучать обі кімнати, будуть підчас наради відчинені.

Перед новою кабінетовою крізою у Франції.

Уряд Ляваля висить на волоску. — Новий уряд створять радикали?

ПАРИЖ, 20. 1. ПАТ. Преса майже однозгідно твердить, що постанови виконавчого комітету партії соціяльних радикалів мусять неминуче спричинити димісію уряду.

„Л'Ордр“ оцінює положення більш оптимістично, але рахується з відмовою Ляваля творити новий уряд. Якби упав цей кабінет, то на майбутніх премієрів найбільші вигляди мають Ренє, Бовне, Флянден і Мандель.

„Ле Жур“ виключає можливість уряду на чолі з Еріо, Даладіє, Шотаном або Поль-Бонкуром. Більші шанси мав би Буісон, але він майже певно не згодиться.

„Еко де Парі“ доражує Лявалеві, щоб не звважав на постанову виконавчого комітету соціяльних радикалів, щоб протиставився їм, відкликуючись до краю. На думку щоденника, Ляваль має запевнену підтримку поміркованих елементів та яких 40 послів соціяльних радикалів, які не хочуть „прилучитись до політики крайніх соціяльних радикалів“.

„Пті Журналь“ здогадується, що през. Лебрен доручить місію створення уряду одному з радикальних політиків. Завданням цього уряду будуть в першу чергу актуальні справи. Це був би уряд політично невтральний. Його метою було б успокоєння умів і підготова майбутніх виборів.

Їм це невигідно...

Львів, 20 січня 1936.

Представник Української Парляментарної Репрезентації склав у буджетовій комісії заяву, яка не залишає ніякого сумніву щодо українського становища; не тільки супроти польської армії, про яку була там мова, але й супроти всіх тих проблем, які стоять перед українською нацією. Бо заява посла В. Целевича не є засновком, лише льогічним висновком тих міркувань, які лягли в основу нової політичної тактики УНДО та які стоять у найтіснішому звязку з історією всеукраїнської політичної думки. Хто знає українську політичну літературу, хто слідкував за українською публіцистикою останніх 15-ти років та за змаганням ріжних ідеольогічних течій, для того не є ревеляцією речі, які є нерозлучні з тезою про конечність спільного фронту українців із Заходом проти Сходу, з тезою, яка не може перекреслювати факту, що до цього Заходу належить і Польща. Ще у 1921 році Дмитро Донцов писав буквально: „...Длятого у наших інтересах сильна Румунія, Угорщина і Польща“, — у 1925 році Василь Кучабський протиставив сучасні завдання українського заходу большевизмові та московському імперіялізмові і ці думки не сходили зі сторінок і краєвої преси. Практична політика їх не приймала остільки, що — не було ніякої змоги вести тактику, оперту на таких думках: коли з одного боку неподільно панувала польська ендецька концепція „поділу впливів“ на европейському сході з признанням тільки двох тривких сил — польської і московської, — коли панувала і практично реалізувалась програма національної асиміляції, коли на салі польського сойму вибухав регіт на сам згук про мільйони українського народу, коли взагалі по польській стороні вперто втримувалась тенденція негувати само істнування українського народу, — то ясно, що не було місця для того, щоб політична думка перейшла з теорії у практику.

Відносини вже настільки у польському таборі змінилися, що Українська Парляментарна Репрезентація вважала можливою річчю виступити з заявою, що кладе точку над „і“. Польська преса прийняла ту заяву слушно, як крок поважний, політично обовязуючий. Маємо очевидно, поважну пресу на увазі, отже передусім офіціяльний орган володіючого табору „Газету Польську“, якої голос наводимо на іншому місці. Зазначимо тільки, що коли той часопис уважає, що сказані послом Целевичем слова є тільки слова, за якими мають ще піти діла, то мусимо звернути увагу на непорозуміння: такий виступ є вже сам собою величезним ділом, так само, як величезним ділом було з українського боку заключення виборчого компромісу, голосування за повновластями для уряду, декларація голосувати за буджетом президії ради міністрів. Чи це не є діла?!

Колиж „Газета Польська“ всетаки до заяви посла В. Целевича ставиться поважно, як до знаменної події, то вся інша польська преса, головно краєва, тією заявою — збентежилась. „Век Нови“, який від якогось часу пригадав собі і відновив свою вже майже забуту традицію українофобського органу вуличної тромтадратії і в останніх днях виписує речі на рівені колишньої „Газети Цодзенної“ Тумена, той „Век Нови“ виступив зі статейкою, в якій політична тупоумність суперничає зі звичайним хуліганством. Передусім той орган находить собі доб

ру нагоду, щоб ще раз утотожнювати найбільшу українську політичну партію, з якою переговорює та заключує компроміс уряд держави, з революційно-підпільною організацією: як можна при нагоді заяви представника УПР прикладувати діяльність УВО й ОУН! І далі: чи не є це хуліганство квестіонувати чесність заяви відповідального політика, генерального секретаря старої, найчисленнішої і найвпливовішої, єдино на парляментарному терені репрезентованої політичної партії?! „Век Нови“ і його редактори належать до тієї категорії політиків, які вважають можливим і доцільним влазити з чобітьми в душу. Їм потрібно, крім політичної заяви авторитетних осіб на авторитетному форумі, ще присяги на всі святощі, — і того було б їм теж за мало, бо вони такої заяви ...не хочуть.

Панове з „Веку Нового“ говорять про „двоторову політику“, маючи на увазі український табор. Цікаво, як назвати ту політику, що одночасно признає виборчий компроміс уряду з українцями та веде проти тих українців нагінку?! Як назвати політику тих усіх пп. Островських і Домашевичів, які стараються „торпедувати“ польсько-українські розмови антиукраїнськими імпрезами у краю? Як назвати тих усіх славнійних ендеків, як Грабик і кумпанія, що вважають можливим причепитись до урядового табору (читай: мішка), та одночасно робити тому урядові найбільші пакости на відтинку національної політики? Як взагалі мають українці називати дійсність, що виявляє два обличчя: гарні заяви у Варшаві і погані діла у краю?! Чи це не „ІКЦ“, „Век Нови“ і всі інші „Куріерки“ вводять і проводять ту двоторовість супроти українців, підважуючи їхні зусилля направити дещо національні відносини мирними і чесними розмовами відповідальних представників обох сторін та чесною реалізацією висліду тих розмов.

Але тим усім польським „Куріеркам“ не потрібна ані злагода пануючих національних відносин, ані нішо, що до тієї злагоди веде. Навпаки: це їм шкодить, це їм просто хліб відбирає. Бо свою екзистенцію вони звязали саме з найбільшим напруженням між двома народами, бо вони жирують на ворожнечі двох народів, бо вони своєю місією признали — вічно цькувати. „Чим гірше, тим ліпше“ — ось їхня засада, з якої вони як єдиний засіб розвязки національних питань виводять постулят вічних „пацифікацій“, політику гнету й асиміляції. Тому заява посла Целевича для них велика прикрість. Вони воліли би, щоб мали до діла з заявою українців проти польської армії, бо тоді моглиб досхочу виконувати свою улюблену ролю: покровителів і безпосередніх спричинників перманентної польсько-української борні. Через те їм далеко миліші діла революційного підпілля, на які вони покликуються, ніж діла Української Парляментарної Репрезентації, яка своєю політикою стоїть їм на заваді.

З польської преси.

„ЗНАМЕННА ЗАЯВА“.

Офіціоз теперішнього уряду „Ґазета Польска“ помістив на передовому місці в числі з 20. І. статтю під наголовком „Знаменна заява“. В ній дає цей орган свою оцінку відомої заяви посла Целевича щодо буджету міністерства військових справ. Наведемо з цієї статті найважніші місця. Пише „Ґазета Польска“:

„Заява посла Целевича у яскравий і рішучий спосіб рве зі сумною традицією (голосування проти військового буджету всіх попередніх УПР. — Прим. Ред.). Слід це в рівно ясний спосіб ствердити. Справді, лінія політики більшости українських партій від довшого вже часу відхилювалась від засновків попередньої негації, — однак щойно тепер саме завдяки змістомі заяви, що виразно звязує інтерес українського народу з добром польської держави, ввійшла вона в державне русло. Таких фактів не забувається. Слід їх чесно оцінити та признати, що вони накладають обовязок взаємної льояльности і це не тільки на сторону, що складає декларації, але й на ту, що її приймає“.

Зазначивши далі, що „такі зміни в політичній психольоґії не приходять ані занадто легко ані занадто скоро“, автор пише, що саме через це

„привязуємо до них, всупереч запереченням, що їх з ріжних сторін підносили, поважне значіння. Вільно припускати, що з черги факти такогож характеру повинні стати початком дальших і глибших психічних перемін, а в їх висліді — рішити про витворення в полудневій области Річипосполитої відносин, які відповідатимуть найкращим з традиції шістьсотлітнього спільного співжиття на цій землі поляків та українців. Маємо надію, що заява посла Целевича причиниться до того, що потепліє атмосфера в польсько-українських відносинах і це облекшить дальше нав'язування співжиття. Треба лише, щоб зі салі комісійних розправ розійшлась вона по краю, щоб стала правдою щоденного життя, яку відчувалоб і розумілоб так само ясно все українське населення. Польське громадянство безсумнівно привитає мужний і відважний виступ посла Целевича з цілим належним йому признанням. А це діла, які повинні йти за словами — зуміє відповісти також не тільки словами“.

„Вразливе місце“.

„Журналь де Женев“ про положення на Сов. Україні.

Під таким наголовком „Журналь де Женев“ із 18. січня ц. р. помістив передовицю. В цій статті автор п. П.-Е. Б. широко говорить про положення на Совєтській Україні і про московську політику супроти України. Згадує про голод 1933 р., про смерть Скрипника, про те, що тепер Москва стягнула на Україну нових 18 дивізій війська. В статті говориться і про те, що й совітська преса пише, що населення України виявляє супроти Москви опір, що виступає проти

ЖАН ЛЯПОРТЕН.

Чарка вина.

За Данилом Жідом зачинились із скреготом важкі ворота вязниці. Не оглянувшись, пішов він навпрямки на двірець і купив білет третьої кляси до Парижа.

Кілька днів пізніше мужчина у віці приблизно 45 літ зупинився перед віллею полковника Берталя і прирівняв надпис на воротах із папірчиком, який тримав у руці. Задзвонив і чекав, поки не відчинять. Жінці, що відчинила, імовірно кухарці, передав клаптик паперу із проханням, щоб передати його пану полковникові. За кілька хвилин увела вона його до середини.

Полковник, вислужений у війні старий вояка, глянув на гостя допитливо.

— Вас післало сюди бюро. Чи ви маєте якісь свідоцтва, що служили вже як льокай?

Полковник пильно переглянув передані йому папери.

— Но, добре. Ваш попередник діставав 70 франків місячно. Чи на це ви погодитесь?

Льокай кивнув головою.

— Від коли можете почати працю?

— Хочби зараз, пане полковнику.

— То добре, бо я маю сьогодні ввечір гості. Можете почати підготовляти вечеру, Тереса вам допоможе.

— Дуже добре, пане полковнику

Коли полковник поглянув дві години пізніше на їдальню, не міг стримати свого признання:

— Як на нового в нашім домі ви зробили це прегарно. Я сиджу на кінцих стола напроти пана Преляра.

Льокай здивувався: „Чи пан директор поліції?“

Пан Берталь притакнув і пояснив:

— Так, ми склали собі комітет, що займається кримінальними справами. Головно цікавить нас те, як допомогти звільненим вязням, щоб вони могли ввійти на шлях чесноти і стати чесними громадянам.

Коли полковник вийшов, Жан упав важко на крісло. Та він швидко заволодів собою і як гості появились був уже спокійний. Після вечері Берталь боронив у дискусії думки, що одна людина не має права судити другу так, щоб знищувати все її життя.

— Ми повинні би такі справи скоріше полишати припадкові, що є символом вищої сили понад нами.

— Припадкові — сказав директор поліції — або як середневічні люди це робили божому судові.

Побачивши, що його чарка порожня, кивнув на льокая, щоб наповнив її вином.

— Ще повніше, аж по береги. Добре. Потримайте чарку хвилинку, я зараз її візьму.

Жан стояв безрадний; вино було налите вщерть так, що кілька краплин упало на скатерть. Преляр почав говорити:

— А тепер, мої панове, хочу оповісти вам історію життя одного славного злочинця. Його фотографію та відтиски пальців мають усі поліційні дирекції. Він називається Данило Жід, але виступає теж під іменем Жана. Він уродився в Марселі. Його батько був кишенковим злодієм і вивчив у свому ремеслі свого синка так, що той як 15-літній уже попав до карного заведення.

Преляр обернувся. Жан стояв як статуя і тримав цупко чарку.

— Першим великим подвигом Жіде, за який дістав він сім літ, був влом до золотаря. Помилуваний після пяти літ напав він на банк. Тоді підозріння не впало на нього і ми ніколи не були б його зловили, якби його не була зрадила його давня приятелька Рікарда Анджельо.

Рука Жана ледви замітно тремтіла, але ніодна крапля не перелилась з його чарки.

— Послухайте далі. Він заснував банду ґанґстерів, що нападала на почтові каси. Один із наших детективів ствердив, що є між ними у спілці один листоноша. Підчас нападу на них зловили ми теж інших членів ватаги. Тоді вбили нам поліцая. Але, що допит дав ріжні суперечні дані, не найшли ми того, хто вбив. Та недавно справа вийшла у зовсім іншому світлі; до нас зголосилась як свідок одна жінка, що бачила тоді бійку з вікна. Вона була за кордоном і щойно тепер могла скласти свій звіт. У альбомі злочинців вона пізнала негайно винуватця і заявила, що може перед судом присягти, що вбивником був Данило Жід.

Преляр відвернувся легко, щоб побачити яке враження зробило його оповідання. Та на скатерть не впала ніодна краплина червоного вина з його чарки. Обличчя Жана було бліде, але непорушне, як мармур.

Директор поліції спокійно перебрав чарку з рук льокая:

— Вибачте, мої панове, але я дозволю собі не вірити в те, на що хоче присягнути ця дама. Бо нашого поліцая напевне вбив хтось інший.

Перекл. *в. г.*

„стахановщини“. Наводить і те, що Совіти заборонили вільно їздити міжнароднім журналістам по територіях Совітів, у першу чергу по землях України. „Ця актуальна заборона доказує, як Москва боїться, щоб правда не виринула наверх“.

„Совітський неспокій — цитуємо дальше цю статтю — це загроза для европейського миру. Колись Кремль з нагоди одного політичного процесу обвинувачував французький генеральний штаб у тому, що веде змову за відірвання України. Ці здогади сьогодні Совіти скеровують проти Берліна, Варшави чи Токіо. Тимчасом те зло криється в самому СССР. А саме — в нетерпимости української нації“.

„Чи можна оперти мир і безпеку Европи на гнобленні і постепенному винищуванні 35 міліонів людей? Чи будувати цей мир і безпеку на згаданій несправедливости, це не те саме, що будувати його на бочці пороху?“ — питає автор статті.

Слід згадати, що ця стаття цінна ще й тим, що актуалізує нашу справу перед зібранням Ліги Націй, яке почалося 20. І. ц. р.

М. З.

Свято Йордану у Львові.

Цьогорічне свято Йордану у Львові, що припало на неділю, пройшло ще більш величаво, як минулими роками. Вже коло год. 10. рано до ринку надійшли перші процесії з брацтвами і вірними. За пів години непроглядні маси заповнили простору площу львівського ринку з усіх чотирьох сторін. Акту посвячення води доконав преосвященний Кир Іван в асисті цілої Капітули. У поході бачили ми процесії з брацтвами усіх львівських церков делегації ріжних товариств з прапорами, орхестри „Волі“ і „Зорі“ та представників установ. Співав хор питомців, а в поході й інші хори, так, що ввесь ринок гомонів від українських колядок і щедрівок. Величі свята сприяла добра погода (було тепло й сонічно, як у квітні).

Одночасно на Марійській Площі відбулося водосвяття для вояків греко-католиків, а біля православної церкви для вояків православних. На Марійській Площі доконав акту водосвяття, Преосв. Кир Никита в асисті військових капелянів греко-католицького й римо-католицького обряду. На цьому водосвятті були представники військової та світської влади і грала військова орхестра. Військові відділи віддали, як щороку, почесні сальви

Українська ґеоґрафічна вистава в Берліні.

В днях 14.—19. січня ц. р. відбулася в Берліні в салях Ґеоґрафічного Інституту берлінського університету *вистава демографічних і господарських карт та діяграмів української національної території*, улаштована заходами Ґеоґрафічного Інституту берлінського університету й Українським Науковим Інститутом у Берліні. Ця вистава була вже улаштована у краю в грудні минулого року в Науковім Т-ві ім. Шевченка у Львові. Вистава мала на ціли інформувати культурний науковий німецький світ про українське життя і має бути доказом життєздатности нашої науки.

Виставу відкрив 14. січня у великій салі Океанографічного Музею *проф. Кребс*, директор Ґеоґрафічного Інституту, відтак д-р В. Кубійович, доцент краківського університету, мав відчит, у якому вясував цілі й методи вистави та обговорив найважніші карти.

Вистава викликала велике зацікавлення серед німецьких наукових і політичних кругів, які були сильно репрезентовані (на отворення вистави прибуло понад 200 осіб).)

В довгій, живій дискусії брали участь визначні німецькі учені, як знаний професор ґеоґрафії А. Пенк, проф. Н. Кребс, д-р Леш, директор Інституту для студій над закордонними німцями й ін. Зокрема треба піднести промову проф. Пенка, дійсного члена Наукового Т-ва ім. Шевченка, який теплими словами згадав колишнього свого ученика, великого нашого ґеоґрафа Степана Рудницького та підкреслив велике значіння наукової діяльности Н. Т. Ш. і зокрема заходи над виданням атляса українських земель.

І в дискусії і в німецькій пресі підчеркнено велику наукову вартість вистави та висловлено повне признання її організаторам і авторові львівної частини карт д-рові В. Кубійовичеві.

З нагоди вистави видав Український Науковий Інститут у Берліні гарний катальоґ із вступним словом куратора У. Н. І., проф. *А. Пальме*, поясненнями д-ра Кубійовича й артистичною обгорткою проф. Масютина. Вистава причинилася дуже до поширення знання про нашу батьківщину серед німецької суспільности, доказом чого велике число відвідувачів вистави.

Большевицька оліґархія у фраках.

(„ФОРМА ОДЕЖИ — ФРАК“.)

„Якщо ви є дипльоматом, випадково приділеним у цей час до Москви, або в іншому, менше щасливому випадку моск. кореспондентом, то дістанете перед 1. січня з народнього комісаріяту закордонних справ, що зветься у скороченні „наркоміндел“, запрошення, щоб ви виявили шану пані й панові Літвіновим та відвідали їх у новому році у вечір на Спірідоновці ч. 17. Цілком внизу, у лівому розі, маленькими буквами дописано *„форма одежи — фрак“*. Тоді впадете в песимізм. Ваш фрак лежить на батьківщині, бо ви були певні, що нема в СССР непотрібнішої речі понад фрак... Журитеся, деб дістати фрак. Починається біганина по приятелях і знайомих, але вона зовсім безнадійна, бо в Москві живе лише декілька десятків людей, що потребують раз у рік фраку до *„прийому“* на Спірідоновці. З цих вам ніхто не позичить, а решта його не має“...

Так скаржився своїм читачам московський кореспондент чеського щоденника „Лід. Новіни“ в ч. 1. з 1. січня ц. р.

Але варто було шукати за фраком, бо потім він побачив „народнього комісаря Максима Максимовича Літвінова, як він у бездоганному фраку підскакує під звуки зі сусідньої салі. Максим Максимович знаменитий танцюрист і мало який танець залишить. Урядовці наркоміндела, дипльомати совітського союзу, всі в нових фраках останнього крою... Там-же сидів з величезними вусами командант совітської кавалерії Буденний, що цього року звився в новій маршальській уніформі зі золотими зірками“... і т. д.

Вважаємо непотрібним виписувати всякі дрібниці забави московських большевицьких вождів. Лише стверджуємо, що цивільна „смєтана“ московської червоної оліґархії „в нових фраках останнього крою“ а червоні маршали в „уніформі зі золотими зірками“. Цього вистане.

Тепер повстає питання: кілько міліонів людей знищили московські большевики „под стенкой“, на Соловках, у Сибірі, виморили голодом і т. д. на те, щоб дати змогу цим панам одягнутись у „фраки останнього крою“ та маршальські „уніформи зі золотими зірками“? Ми звикли читати в совітській пресі щось інше: нібито все це робиться в імя „майбутнього соціялістичного ладу“. Мало того, в цьому хотять переконати робітничі й селянські маси в тих краях, де у фраках ходять лише „акули капіталізму“, а в „уніформі зі золотими зірками“ „капіталістичні ляндскнехти“, що вони мають жертвувати своє життя — за фрак Максима Максимовича й золотої зірки Буденного. Але ми знаємо інших громадян у СССР. — „єдиній у світі країні соціялізму“, — що не мають чим прикрити свого тіла та підскакують не під музику, як Максим Максимович, а від холоду. Багато знаємо про життя в СССР цих людей, що не мають у що одягнутись та чогось поїсти — з совітської преси, з кіна, радія та оповідань самовидців. Дивуємося лише тим, які звуть себе „ідейними комуністами“, що мають ще нахабство проводити пропаґанду між нашим народом про якийсь соціялізм у СССР.

Тепер в Европі зовсім правильно оцінюють значіння СССР — лише як мілітарну силу. А большевики, натягнувши на себе маршальські уніформи, не відчувають того, що їх колишнє гасло світової революції викликає лиш усміх у капіталістичному світі, а всі ці союзи з капіталістичними державами ставлять цих комуністичних революціонерів у фальшиве становище справжніх буржуазних ляндскнехтів одної частини капіталістичного світу. Гора світової революції зродила комуністичну миш, одягнену у фрак останнього крою та маршальську уніформу із золотими зірками.

М. О.

Повінь декретів.

СОЛІДАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОДАТОК.

Новеля до податкової ординації.

Податкова ординація обовязує ледве від 1. жовтня 1934 р., а вже по році, 15. січня ц. р. оголошено декрет президента (Денник Законів ч. 3) зі змінами цього закону. Новеля усуває численні недомагання податкової ординації і вводить такі суттєві зміни: Міністер скарбу може доручити самоуправним установам і деяким організаціям стягати податки за відповідною винагородою. Зізнання про дохід і оборот правні особи складатимуть до 1. травня, раніше мусіли зложити найпізніше до 1. червня. Якщо вже до 1 травня не могли скласти відповідних зізнань тому, що їх біляноси ще не затверджені, скарбові уряди можуть дозволити скласти таке зізнання у пізнішому речинці. Платникові в кожному випадку, а не лише на домагання доручуватимуть скарбові уряди відпис протоколу про перегляд книг. Змінена ст. 113 податкової ординації наказує скарбовим палатам розглянути кожний відклик без огляду на зміст і форму. Раніше скарбова влада II. інстанції звертала платникам їхні відклики навіть не розглядаючи їх, якщо відклики не відповідали формальним вимогам щодо змісту. Далі скарбовий уряд матиме від тепер право вирішувати всі відклики у справі промислових свідоцтв. Міністер скарбу матиме змогу відписувати гривни в ширшому розмірі. Новеля вводить нову постанову про забезпечення невиміреного ще податку. Ця постанова торкається належитостей за промислові свідоцтва на мандрівну торговлю, професійне закупно ріжних товарів і на промислові заняття. Управильнено теж обчислювання речинців, в яких треба заплатити податок. (Новеля ділить кари за податкові проступки на арешт тимсамим і на гривну та касує окреме поняття грошевої кари, яке знала податкова ординація. Новеля знає теж заміну гривни на арешт і тому платники не зможуть тепер відхилитись від наложеної кари. Влада зможе злагіднювати кари або і зовсім увільняти від них. Скарбова влада буде могти припинити дохоження навіть без прохання обвиненого (дотепер треба доконче вносити такі прохання). Далі влада зможе карати обвиненого гривною на основі податкової ординації навіть тоді, якби за дотичний вчинок грозила суворіша кара на основі карного закону. За невикуплення або за викуплення невідповідного промислового свідоцтва скарбові уряди накладатимуть гривну у трикратній висоті належитости за свідоцтво (дотепер до 20-кратної квоти).

Власники будинків обовязані до 30 днів повідомити дотичний скарбовий уряд про всі зміни з льокаторами. Платники обовязані предкладати провірчим органам торговельні книги і господарські книги та всі інші документи, які мають значіння для виміру податків. Ці книги й документи урядовці скарбового уряду можуть забрати зі собою і держати їх 30 днів.

Платник може відобрати відклик лише за згодою влади, яка полагоджує відклики. Якщо платник не вдоволиться рішенням скарбового уряду може до 14 днів зажадати, щоби відклична влада розглянула його відклик.

Новий власник маєтку правної особи відповідає солідарно з тією особою за доходовий податок. Члени родини відповідають з платником за ту частину доходового податку, який припадає розмірно до їх доходу враз з доходом голови родини.

Якщо ґрунт, будинки, торговельне, промислове підприємство або капітал перейшов на власність дружини платника, свояка до третього ступня, тоді новий власник або той, що користується тим маєтком відповідає солідарно з платником за доходовий податок.

Власник нерухомости обовязаний з попереднім власником солідарно заплатити ґрунтовий податок і податок від нерухомостей.

Сплата судових коштів.

Рада міністрів приняла теж проект декрету президента, який уповажнює міністра справедливости відписувати і розкладати на сплати залеглі судові кошти, якщо годі було би їх стягнути або на довжника впали надто великі кошти. Міністер справедливости може уповажнити президентів апеляційних судів відписувати судові кошти до 1.000 зол., начальників судів розкладати на сплати або відсувати речинці заплати цих коштів.

Конверзія державних позичок.

У „Деннику Законів“ (ч. 3 з 15. січня п. р.) оголошено декрет про конверзію державних, внутрішніх позичок. Конверзії підлягатимуть: 5-відс. державна земельна рента серії І, 4-відс. премійна інвестиційна позичка, 3-відс. премійна будівельна позичка серії І., 5 і пів відс. будівельна позичка серії ІІ., 5-відс. державна довічна рента серії І., 6-відс. інвестиційна позичка. Новий папір, який дістануть посідачі згаданих позичок, буде називатися консолідаційною позичкою. Сплата цієї позички обчислена на 45 років. Консолідаційна позичка буде емітована у золотих а золоті. Купони від облігацій цієї позички вільні від податків. Відсотки від позички устійнює декрет на 4 від сто річно і будуть платні що півроку здолини. Перший купон буде платний 15. липня ц. р. Облігації цієї позички можна буде виміняти по номінальній вартости себто по курсі 100 зол. за 100 зол.

Демонстрації польських студентів

у Львові.

Польський „комітет обивательскі“ у Львові скликав на неділю 19. січня ц. р. на год. 11.30 передполуднем віче до салі ІІ. Дому Техніків при вул. Абрагамовича. В суботу розліплено по місті великі афіші з повідомленням, що на вічу обговорюватимуть „загрожені“ польські справи у Галичині. Тому, що саля в ІІ. Домі Техніків не надається на віче, городське староство віче заборонило і наказало залінити афіші. Та проте в означеній годині зійшлося перед будинком ІІ. Дому Техніків коло 250 студентів, що застали замкнену браму. Тоді м-р Адам Міцєлінський відчитав студентам заборону городського староства і на поклик одної студентки демонстранти рушили походом до міста. Недалеко трамваєвої ремізи поліція розігнала демонстрантів. З юрби полетіло каміння і вибили шибу у крамниці при вул. Томіцького. Поліція арештувала двох безпосередніх справників: одного студента університету і колишнього студента політехніки. Тимчасом студенти знову згуртувались і рушили походом вул. Сикстуською на вул. Легіонів, бажаючи дістатись під пам'ятник Міцкевича. На Марійській Площі дійшло до більшої сутички між поліцією та демострантами, які підносили оклики проти процесії українців, що саме туди переходила. Поліція розігнала демонстрантів та арештувала 13 осіб. Вечором арештованих звільнили.

Коли монархія, то тільки

Габсбурґів.

Австрія не хоче аншлюсу. — Великі маніфестації у Відні.

ВІДЕНЬ, 20. 1. ПАТ. Приказ 1800 реґіональних провідників „Патріотичного Фронту“ замінився у велику маніфестацію. Почування зібраних дійшло до кульмінаційної точки, коли канц. Шушніґ у своїй промові назвав Дольфуса символом нової Австрії, а пізніше коли кн. Штаремберґ заявив, що „Патріотичний фронт“ відкидає аншлюс з Німеччиною. У своїй промові кн. Штаремберґ, заявив, що якби в Австрії мали привернути монархію, то це моглаб бути тільки монархія Габсбурґів і це ніколи через державну змову, але тільки з волі австрійського народу.

Новий японсько-совітський кордонний інцидент.

МОСКВА, 20. 1. ПАТ. Аґенція Тасс повідомляє з Улан Батор, що 15. січня на територію монгольської народньої республики знову вдерлися відділи манджурської армії. 18. січня монгольський уряд зголосив гострий протест у Манджу-Ко з натиском домагатись, щоб „перестали висилати диверсійні відділи на монгольську територію. Щодо 7-ох манджурських вояків, яких придержали 15. січня на монгольській території, то монгольський уряд, беручи на увагу, що ці вояки ділали на приказ своєї влади, не зі злої волі, виміняє їх за вояків, яких схопив японсько-манджурський відділ підчас нападу на Булун-Дерсун 19. грудня.

Совітська аґенція повідомляє, що в Улан Батор закидають манджурським агентам, що незгідно з правдою насвітлюють граничні інциденти.

Дивні заборони ліського старости.

Розвязують читальні „Просвіти“ і забороняють закладати „Луги“.

Від членів основників т-ва „Луг“ у Лукавиці пов. Лісько дістаємо такого листа з проханням помістити його: „Підписані громадяни села Лукавиці внесли минулого року підписаний ними статут українського руханково-спортового товариства „Луг“ до повітового староства в Ліську. Рішенням з дня 1. червня 1935 р. до ч. В. Р. 6/58/35 староство заборонило заснувати згадане товариство мотивуючи так: „Do rąk Pani Anny Pełechowicz w Łukawicy. Na zasadzie postanowień art. 14 i 41 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 27. X. 1932 w przedmiocie prawa o stowarzyszeniach Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 808 zakazuję założenia Oddziału stowarzyszenia pod nazwą „Gimnastyczno-Sportowe Towarzystwo „Łuh“ z siedzibą w Łukawicy, ponieważ według otrzymanych już wiadomości, w razie powstania wymienionego stowarzyszenia, niewątpliwie wytworzą się tarcia pomiędzy członkami czytelni Proświty i Oddziału Ochotniczej Straży Pożarnej, a nowopowstałem Stowarzyszeniem, **w następstwie czego zostałoby zagrożone bezpieczeństwo, spokój i porządek publiczny.** Od tej decyzji wolno wnieść odwołanie do Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie, które podać należy w terminie do 14 dni, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia. Starosta powiatowy wz. (підпис нечиткий), витиснене печаткою прізвище: Mazurkiewicz. Відклик у цій справі воєвідський уряд у Львові відкинув, покликуючись на мотиви ліського староства. Коім того воєвідський уряд подає ще такі причини: „W szczególności stwierdzono, że w skład projektowanego stowarzyszenia weszły osoby w znacznej liczbie **wrogo usposobione do innych grup społecznych, skutkiem czego zachodzi uzasadniona obawa**, iż użyją oni formy stowarzyszeniowej do innych celów, aniżeli określonych statutem. Zakaz Starosty pow. leskiego znajduje uzasadnienie w art. 14. prawa o stowarzyszeniach. Decyzja niniejsza jest ostateczną w administracyjnym toku instancyj. Za Wojewodę (підпис нечиткий), печатка: Kazimierz Sambor, Naczelnik Wydziału.

„Підписані запитують: 1. Хто є ті особи, що ворожо відносяться до інших суспільних верств? 2. До яких інших цілей вжиють форми товариства, ніж ті, які означені статутом? 3. Чому Повітове Староство не потягнуло до відповідальности виновників, але наперед уже карає всіх членів основників“.

Ідуть підписи шістнацяти селян-громадян і дата: „Лукавиця, 15-го грудня 1935“

*

Але це не є вже перша заборона заснувати „Луг“ у Лукавиці. Вже 1934 р. хотіли заснувати громадяни Лукавиці т-во „Луг“ на нових статутах. Тоді підписало нові статути 12 мужчин і 5 жінок. Одначе Староство рішенням з дня 25. VI. 1934 до ч. ВР 6/103/стов/34 заборонило основати „Луг“, мотивуючи так: „...ponieważ w tej gminie istnieje już legalne stowarzyszenie p. n. Oddział Ochotniczej Straży Pożarnej, gdzie pomiędzy członkami tego stowarzyszenia a młodzieżą do niego nienależącą są często tarcia partyjne. Ponadto w skład Zarządu projektowanego Oddziału stowarzyszenia wchodzi Osyp Minda pozostający w dochodzeniach sądowych z powodu kradzieży cudzej własności, wobec tego w razie założenia wymienionego Oddziału stowarzyszenia mogłoby nastąpić **zagrożenie bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego.**“ Відклик воєвідський уряд відкинув тоді, як спізнений.

Подібна доля стрінула „Луги“ в Янківцях, який ліське староство заборонило заснувати рішенням до ч. ВР 6/59/35; у Стефковій рішенням з дня 22 травня 1935 ВР 6/60/35 і в Ліську з дня 24 травня 1935 ВР 6/61/35. В Лукавиці не дозволяється заснувати не тільки „Луг“, але також виставу п. з. „Пещена дитина“, мовляв, з уваги на „місцеві настрої та публичний лад“. Зате тиждень пізніше „Стшелец“ дістав дозвіл уладити забаву навіть у тім самім будинку. Цього року місцеве староство розвязало читальні „Просвіти“ на Глинянім і в Стефковій. На інтервенцію у воєвідстві голова одного товариства дістав таку відповідь: „**занятися іншими повітами, ліський повіт покищо залишити**“. З цього приводу громадянство ліського повіту огірчене і невдоволене, бо не може зрозуміти, чому забороняється засновувати взагалі в цілому повіті руханково-спортові товариства „Луги“ і розвязується нечисленні читальні „Просвіти“. Невже ліський повіт призначений теж під експерименти, які йдуть на всій Лемківщині і де припинено вже діяльність майже всіх читалень „Просвіти“, кружків „Сільського Господаря“ і т. д. Можеб Українська Парляментарна Репрезентація інтервеніювала у справах цих заборон ліського старости п. Гонсьоровського у міністерстві та виєднала зміну цієї системи у ліському повіті.

Летючки з меморіялом колишніх президентів і премієрів на Литві.

РИГА, 20. 1. ПАТ. З Ковна повідомляють: В останніх часах до ріжних осіб на Литві зачали приходити листи, в яких є летючки зі змістом відомого меморіялу колишніх президентів і премієрів, що досі не був оголошений у литовській пресі. Ці листи підписує „Національний Литовський діловий комітет“, якого склад і адресу литовська влада мабуть знає. Урядові кола твердять, що під тією назвою криються американські литовці, комуністи, згруповані при газетах „Вільніс“ і „Ляіеве“.

Заява недовіря для японського уряду.

ТОКІО, 20. 1. ПАТ. Аґенція Домеї повідомляє, що з уваги на становище найсильнішої тепер політичної партії Сеюкай, неминучим є розвязання парляменту. Представники Сеюкай, згідно з ухвалами, що їх вирішили на конґресі партії, намірюють завтра заявити урядові вотум недовіря.

Англієць про російську окупацію Галичини.

В січневій книжці англійського журналу, присвяченого східно-европейським справам „The Slavonic and East European Review“ (ч. 41), подає д-р Микола Андрусяк огляд політичних змагань галицьких українців від часу заведення загального виборчого права в Австрії до її розвалу (1906—1918 рр.).

Слід відмітити замітку одного з редакторів цього журналу до ствердженого українським істориком факту, що з початком світової війни галицькі українці однодушно і стійно станули по боці Австро-Угорщини проти російської імперії, як найбільшого ворога України. А саме Бернард Перс (Pares), професор російської мови, літератури й історії у льондонському університеті та директор катедри славянських і східно-европейських студій у ньому, зазначує в замітці, що він перебув у Галичині майже ввесь час російської інвазії і міг би сильно заперечити цьому твердженню, бо бачив серед місцевого галицького населення багато обявів власне чогось протилежного; і нічого дивного — додає він, — бо велика частина російських військ складалася з українців, подібних до місцевих, і вважала за свою остаточну ціль визволення України.

Очевидно прихильне відношення галицького населення до українців у російській армії зовсім не перечить ворожому відношенню тогож таки населення до царської влади й рос. державности. Як бачимо, англійський обсерватор не завважив нищення російською окупаційною владою національних і культурних надбань галицьких українців та вязнення неож таки українських національних діячів. Але через це не можна робити ніяких докорів проф. Персові, що як чужинець не міг збагнути докладно взаємовідносин між російською владою та галицьким населенням.

В тій самій книжці „The Slavonic Review“ поміщена також рецензія д-ра В. Ю. Кисілевського на альманах „25-ліття Учительської Громади“.

Передвиборча діяльність „Вогняного Хреста“.

ПАРИЖ, 20. 1. ПАТ. Після деякого часу тиші полк. Де Ля Рок знову зачав інтенсивну діяльність. У суботу відбулись у Парижі чотири збори „Кроа де Фе“ з участю яких 40 тис. людей. Провідник „Вогняного Хреста“ зясував своє становище до виборів. Він заявив, що „Вогняний Хрест“ не дасть нікому права репрезентувати його, бо нікому не буде служити тільки Франції.

Вчора рано відбулись два великі маніфестаційні зібрання „Кроа де Фе“ у двох найбільших салях Парижа. Говорив полк. Де Ля Рок, зясовуючи передвиборчу тактику організації.

В Ірляндії касують сенат.

ДЕБЛІН, 20. 1. ПАТ. Післясвяточна сесія сенату є остання перед скасуванням вищої палати в Ірляндії. На порядку нарад є справа скреслення в конституції параграфів, що говорять про сенат. Противнесок групи сенаторів каже, що сенат прийме внесок під умовиною, що вища палата буде в іншій формі. Та не зважаючи на рішення сенату, конституційно справа пересуджена. Проєкт сойму буде обовязувати навіть, якби сенат його відкинув. Так скінчиться конфлікт між урядом з одного боку соймом, другого боку сенатом, що тривав 4 роки.

Кріваві бійки венізелістів із прихильниками Кондиліса.

АТЕНИ, 20. 1. ПАТ. Рада міністрів під проводом Демерціса вислухала звіту поліційної влади й міністерства справедливости у справі подій, що скоїлись в Атенах у суботу ввечорі. Цей звіт стверджує відповідальність венізелістів, що викликали бійки і прихильників Кондиліса, що прийняли напасників стрілами з револьверів. Поліція виконала свій обовязок. Поголоски про можливу димісію президента поліції неправдиві. Підчас суботніх бійок одна особа згинула, 8 ранених. Уряд має видати строгі розпорядки, щоб унеможливити такі інциденти на будуче.

Живлові катастрофи в Америці.

НЮ ЙОРК, 20. 1. ПАТ. Над південними стейтами перейшла нагальна буря, що головно дошкульна була на Фльориді. 17 осіб згинуло, 35 ранених. Страти дуже великі. Цей гураган перейшов також над стейтами Алябама і Джорджія. Вітер був такий сильний, що в одній місцевости на Фльориді схопив дитину та кинув тілом об дерево, віддалене яких 100 метрів.

У північних стейтах великі морози і заметіль. Комунікація в багатьох місцевостях перервана. У стейтах Ню Йорку і Ню Джерсі 20 тис. людей і 15 тис. вантажних авт вивозять сніг із вулиць.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Щодня нові богачі.

Кожний день приносить нам тепер вісти за великі виграші, які подають у тягненні четвертої кляси 34-ої Льотерії. Оце знимки кількох зпосеред щасливих грачів.

Оце мешканець Познаня, п. Олександер Міллер, власник четвертини льосу ч. 150704, на який впало 100.000 золотих.

Виграною поділиться з гуртом товаришів, що належать до спілки.

П. Северин Ковальський з Гнезна, заінкасував 10.000 зол., як власник четвертини ч. 95423, що виграв 50.000 золотих.

Одна із денних виграних 30.000 зол., впала у Скерневичах на ч. 2633. Половину цього вимріяного числа купила п. Ванда Ольшевська, яка займається доставою сільських продуктів столичним консументам. Вона дістала 12.000 зол.

Тягнення міліона відбудеться 21. ц. м., а в нецілий місяць пізніше (20. лютого) почнеться тягнення І-ої кляси 35-ої Льотерії.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

ПЕРЕДВЧОРАШНІ ВІСТКИ ПРО ПРОЦЕС ЗА ВБИВСТВО ДИР. БАБІЯ.

Варшавська преса подала кілька інформацій про процес за вбивство бл. п. дир. Бабія і студента Бачинського у Львові. Агенція Всхуд подає, що всі інформації на тему тієї розправи передчасні.

АНЬЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ ПЕРЕДАВ ВЛАДУ КОРОЛІВСЬКІЙ РАДІ.

ЛЬОНДОН, 20. 1. ПАТ. У кімнаті, що межує з королівською спальнею відбулось засідання тайної королівської ради, де після звичайних формальностей предложили королеві документ про покликання державної ради. На основі цього документу король передає на час хвороби державній раді свою суверенну владу та право підписувати державні акти.

АНГЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ ВИДУЖАЄ.

ЛЬОНДОН, 20. 1. ПАТ. Райтер повідомляє, що король не відчуває ніякого болю. На доручення лікарів зберігають спокій, щоб король міг відпочити та заснути. На здоровля короля корисно вплинула погода. Нині вранці погода в Сендрінгем покращала, є тепло й соняшно. Райтер подає з Сендрінгем, що організм короля перемагає недугу. Сподіються, що король видужає.

НІМЕЦЬКІ ВОЯКИ ВШАНУВАЛИ ПАМЯТЬ БУВШИХ ВОРОГІВ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Делегація союзу німецьких фронтовиків вшанувала дня 20. ц. м. память англійських вояків, які згинули у світовій війні та зложили пропамятну таблицю і лавровий вінець у Гвайтголі.

НЕГУС ОСОБИСТО СТРІЛЯЄ ЗІ СКОРОСТРІЛУ ДО ІТАЛІЙСЬКОГО ЛІТАКА.

АДДІС-АБЕБА, 20. 1. ПАТ. Підчас бомбардування місцевости Корем на північнім фронті трьома італійськими літаками вбили 4 цивільні особи, 7 ранили. Цю вістку подали з головної кватири негуса в Десіє. Негус особисто обстрілював скорострілом італійський літак, що вчора перелітав над Десіє.

НОВИНКИ.

— **А. Дуфанець, Кравецька робітня,** виконує по знижених цінах мужеську гардеробу з матеріялів власника і поручених. Львів, Пасаж Міколяша. Тел. 287-41. 9—16

— **Найсмачніші і найдешевші вудженини** поручає Центросоюз. Крамниці: 1) **Ринок 2,** 2) **Личаківська 50,** 3) **На Байках ріг Глубокої,** 4) **Жовківська 175.** 21-.5

— Деякі наші читачі і передплатники, які дістали календар „Криницю“ на рік 1936, не вирівняли ще належитости за нього. Просимо при висилці передплати на лютий не забути вирівняти належитости за календар у квоті зол. 1.50.

— Дитячу маскараду уладжує дня 16 лютого в салях Ремісничої Палати Товариство Українська Захоронка. Заздалегідь приготовляйте барвисті, веселі і дешеві костюми.

— **Національне свято 22-го Січня** святкує українська студентська молодь великим концертом, що відбудеться в середу 22-го січня ц. р. в год. 8.30 вечором у великій салі Муз. Т-ва ім. М. Лисенка, на який академічна молодь запрошує усе наше львівське громадянство. Подрібна програма на афішах. Карти вступу по ціні від 0.50 до 2.00 зол. набувати в Союзнім Базарі та в дні концерту від. год. 6 вечором при касі.

— **Управа хору „Бандурист“** спростовує оповістку, подану в „Ділі“ дня 17 ц. м., що хор „Бандурист“ з нагоди 30-ліття свого істнування влаштовує концерт-академію в дні 22. січня ц. р. в салі ім. Лисенка. Оповістка не відповідає остільки правді, що цю академію влаштовує студенство м. Львова з нагоди 17-ліття проголошення Соборности України. На запрошення комітету бере в ній участь також хор „Бандурист“.

— **18-ті роковини проголошення самостійности Української Держави** відсвяткує громадянство міста Львова святочним концертом, **який відбудеться 12-го лютого в салі Великого Театру.** В програмі концерту виступить — поруч Марії Сокіл і Лесі Криницької — наша славно-

звісна піаністка **Любка Колесса,** яка спеціяльно на цей концерт приїде зза кордону. Виступи Любки Колесси і Марії Сокіл відбудуться в супроводі **симфонічної орхестри Львівської Фільгармонії і Муз. Інституту ім. Лисенка під проводом Антона Рудницького.** Замовлення на білети вже приймає Союзний Базар.

— До **львівських Бриґідок** привезли із сокальської вязниці: Івана Бойка, Володимира Андрущака, Петра Максимця, В. Семенюка і Дмитра та Омеляна Олеська.

— **Артур Рубінштайн,** світової слави піяніст дасть концерт 24-го ц. м. у салі Польського Т-ва Музичного. Між іншими творами виконає теж композиції славного сучасного російського композитора Д. Шостакевича.

— **Спілка Українців у Німеччині** влаштвує в четвер, 23 січня ц. р. в ресторані Льоренца в Шарльотенбурзі (Ґервінусштр. 25) сходини, присвячені роковинам проголошення самостійности і соборности Української Народньої Республики. Промовлятимуть Федір Ємець і Петро Кожевників. Початок год. 20.30. Вступ вільний.

— **Національні відносини у Східній Галичині в світлі перепису з 1931 р.** На таку тему виголосив д-р В. Кубійович дня 10 січня ц. р. в салі Українського Наукового Інституту в Берліні дуже цікавий виклад, в якому обговорив критичпо вислід перепису й поставив тезу, що лише точні наукові досліди з українського боку дозволять нам пізнати національні відносини у краю і зміни, що в них відбуваються. В дуже живій дискусії брало участь кількох дискутантів. У дискусії виставлено побажання, щоб у краю при кожній церкві у кожній парохії ведено докладні обрядові й народностеві зміни населення та щоб епархіяльні шематизми подавали більше й докладніші статистичні дані.

— **Винагороди вільні від податків.** Скарбова влада устійнила, що від спеціяльного податку від винагород, побираних із публичних фондів, є вільні: додатки виплачувані воякам, дієти і кошти службових подорожей, посмертні відшкодування і похоронні кошти, виплачувані родинам урядовців.

— **Українець головою організації студентів-чужинців.** Головою Громади студентів чужинців при Високій Господарській Школі в Берліні вибрали на два семестри 1935/36 Миколу Шаповала, студента цієї школи. М. Шаповал став рівночасно членом виділу Верховного Проводу всіх студентів чужинців у Німеччині.

— **Хто виграв?** В нинішнім тягненні держ. кляс. льотерії впали такі виграні: 50.000 зол. на ч. 173404, 10.000 зол. на чч.: 19627 68557 88940 122070 157409 168387, 5.000 зол. на ч.: 37615, 2.000 зол. на чч.: 19200 29021 52716 67393 84420 111584 115328 137942 155942 171109 173558 178752 186375 186923 191509, 1.000 зол. на чч.: 45549 6072 79874 84420 8561 10597 14364 16046 23117 39349 45028 45549 49980 55864 56214 57037 63603 67962 68179 71291 74084 79325 79873 80117 87001 92032 92485 97552 106395 108145 111257 111142 112584 114968 118737 122004 123443 130181 135213 135253 143089 144108 149041 149492 151285 151594 156775 159056 173494 173558 176013 182637 185682 192557 192651 193169.

— **Зміни на становищах старость.** Повітовим старостою в Сяноці іменований майор Буцьор. Дотеперішній управитель староства в Сяноці Сидір Вагнер іменований старостою в Турці. Дотеперішній повітовий староста в Турці Добошинський іменований старостою в Мостиськах. Дотеперішній староста в Мостиськах д-р Помяновський іменований радником воєвідства у Львові.

— **Суддя погрожує гривною за користування законом.** Пишуть нам із Турки н/С.: Дня 10. ц. м. переслухував начальник городського суду в Турці, м-р Тадеуш Міллер, у справі проти Евгенії Гвоздзінської в характері свідка директора кредитової кооперативи „Сила" в Турці, Стефана Кузьмина і зажадав від нього присяги в польській мові. Колиж він заявив, що на основі мовного закону Станислава Грабського має право присягати і зізнавати в українській мові, відібрав вправді суддя присягу в українській мові, але опісля загрозив С. Кузьминові грошевою карою, якщо він на будуче не хотів би присягати і зізнавати по польськи. Як можна вимагати від інших урядовців пошани української мови, коли суддя на становищі начальника грозить за користування нею там, де її закон виразно дозволює?

— **Маніфестаційний ювилей.** Польські католицькі організації рішили святкувати цього року 50-ліття священичої діяльности архиєпископа Болеслава Твардовського. Зясовуючи з цього приводу заслуги ювилята, „Львовскі Дзєннік Народови" підкреслює його акцію задля польонізації Сх. Галичини. Ще як парох Тернополя кс. Твардовський подбав за будову костелів у таких українських селах з деяким процентом латинників, що говорили по українськи, як Біла, Янівка, Глубічок Вел. і Петриків. За його 12-літньої діяльности на становищі архиєпископа повстало у львівській дієцезії поверх 250 костелів зреконструованих або нововибудованих. Часопис зазначує прицьому виразно, що будова костелів і каплиць на східних землях є справою не тільки релігійною, але й національною, бо костели і каплиці творять „релігійно-національні редути" і хоронять польськість перед напором ворожих затій". Переведенням ювилейної манїфестації має занятися окремий комітет під проводом кс. біскупа Базяка.

— **Траґічні вправи.** В часі військових вправ під Коломиєю вибухла ручна граната в руках стрільця Ігната Яржемба. Раненого стрільця відвезли до шпиталю, де відтяли йому обі руки. Стан його безнадійний.

— **Дисциплінарне слідство проти начальника городського суду.** На приказ президента львівського апеляційного суду почали дисциплінарне слідство проти начальника городського суду в Ярославі, та проти кільканацяти службовців. Є це в звязку з аферою депозитових надужить в городському суді в Ярославі.

— **Арештували начальника маґістрату.** У Перемишлі на приказ слідчого судді арештували рахункового начальника перемиського маґістрату Ричая. Є це у звязку з касовими надужиттями, де ствердили брак 7.000 зол., які спроневірив касієр Кабала.

— **Краєва хроніка.** В Германовичах пов. Перемишль, згорів млин Тарнавського. — У Кросні скінчився страйк робітників скляної гути. Управа зобовязалася заплатити робітникам залягаючі платні найдалі до 30. квітня ц. р. — На залізничому шляху Касне-Ожидів поїзд переїхав невідомого около 35-літнього мужчину. Здогадуються, що це було самогубство. — В Ігровиці пов. Тернопіль, громадський вартівник постріляв злодія, що хотів вкрасти коні зі стайні Альтштетера. — У каменеломах у Пільній пов. Львів наступив вибух, мабуть наслідком необережности Вибух відірвав праву руку Вацлавові Колодзейові, а його брата поранив на лиці.

— **Під колесами самоходу.** Польський письменник Станислав Міляшевський у Варшаві, переходячи їздню на вул. Новий Світ, дістався під авто, що їхало з великою швидкістю. Нещасливця зі зломаною ногою і потовченого на цілому тілі перенесено до поблизької аптики, де його перевязали, опісля відставлено до шпиталю. Шофер з автом утік.

— **З Польщі.** На головній почті в Кракові викрито зловживання на 2 тисячі зол., наслідком чого арештовано урядовця Масальського. — Службовці державної металюрґічної фабрики „Урсус" в Чеховіцах і фабрики моторів на Окенцю від трьох тижнів не хотять приймати нагороди за працю на знак протесту проти обнижки платень. — В Кельцях арештовано провідників тайної ендецької організації. В мешканні одного з них знайшли лябораторію бомб.

— **Самогубство адвоката.** У Варшаві застрілився Чеслав Висоцький, адвокат із Радомя, що був на самоврядній службі і в останньому часі втратив посаду.

— **Стежні листи** розіслала поліція за Борухом Бріком, родом із Фрамполя на Холмщині, що дався пізнати як налоговий торговець дівчатами. В часі війни вславився тим, що на фронті ограблював убитих вояків і взагалі допустився багатьох крадіжей і зловживань. Відсидівши кару, вигринув на Моравії й вписався на берненський університет, одначе за ріжні зловживання його видалили із Чехословаччини. Вернувши до Польщі, Брік взявся до торговлі жінками. Між іншим вивіз до Буенос Айрес доньку одного варшавського промисловця, Мірлю З. Одначе арґентинська влада, повідомлена телефонічно батьком уведеної дівчини, арештувала Бріка і засудила на пять літ вязниці. Відбувши кару, вернувся до Польщі і заложив у Варшаві тайне бюро торговлі жінками, удержуючи звязки з подібними бюрами в Парижі та в інших містах Европи й Америки. Послугувався широко розвиненою сіткою аґентів, причому особисто оцінював підшуканий „товар". Обїздив місточка у східних воєвідствах, познайомлювався з дівчатами і вдаючи жениха, вивозив їх за границю. М. ін. в Дубні познайомився з донькою багатого купця і подаючись за банкира з Парижа, заручився з нею. Коли поліція хотіла його арештувати, бо показалось, що він мав фальшиві документи, Брік утік, залишивши в готелі всі свої річи. При ревізії його мешкання у Варшаві знайшли кореспонденцію з заграничними централями торговлі дівчатами.

— **Секретаріят Великого Конкурсу Філіпс-Радіо при праці.** У секретаріяті Великого Конкурсу Філіпс Радіо кипить горячкова праця. Тисячі зголошень, які надсилають з усіх дільниць краю давніші і нові власники відбірників Філіпса треба посортувати і полагодити перед рішенням першої серії конкурсу. Вже в лютім буде признана учасникам перша серія цінних конкурсових нагород за місяць грудень, між якими на першому місці міпюваний „Польський Фіят 508". Конкурс буде тревати до кінця березня, а кожний місяць становить окрему замкнену цілість. На кожний місяць призначено по 31 цінних нагород із самоходом „Польський Фіят" як перша нагорода. Подрібні умовини конкурсу і карти зголошень можна дістати у всіх більших радієвих фірмах.

Відвідини владик у Митрополита Шептицького.

Агенція Всхуд повідомляє: У звязку з ювилеєм митрополита Шептицького, митрополит одержав цілу низку побажань і ґратуляцій. М. ін. побажання особисто зложили: архиєпископ Твардовський, архиєпископ Теодорович, епископ Базяк, епископ Коциловський і епископ помічник Лакота з Перемишля.

Тому кілька днів приїхав з Кракова до Львова краківський архиєпископ Сапіґа та відвідив митрополита Шептицького.

За права словацької мови.

Цікава дискусія, що ілюструє спори між чехами і словаками, відбулася недавно в Науковому Товаристві ім. Шафарика у Братиславі. Темою дискусії було питання, в яких розправах можна вживати в урядах словацької мови, а коли чеської. Віцепрезидент Закарпаття, Межнік, заявив, що на Словаччині чеська мова в урядах є рівноправна зі словацькою, та урядовці в Чехословаччині мусять уживати мови чеської.

Ця заява зустрілася з протестом словацьких промовців, які доказували, що мовний закон на території Словаччини вводить урядування тільки в мові словацькій. Виступ високого чехословацького урядовця називають словацькі кола новим наступом на їхні права.

Ширіть наш часопис!

Щедрий вечір для членів кооп. „Вогні"

Минулої неділі кооператива „Вогні" улаштила щедрий вечір для своїх членів і запрошених гостей. Простору домівку Т-ва „Основа" (пл. св. Юра ч. 5.) виповнила вщерть молодь. На щедрий вечір прийшли теж запрошені представники „Молодої Громади", а саме: голова дир. Ю. Шепарович і секретар М. Бовковський, проф. І. Галущинський та інж. Сербин. До спільної трапези запросила гостей та молодь п. Уляна Старосольська, складаючи всім побажання іменем молодих господинь з „Вогнів", які приладили спільну вечеру. Від управи кооп. „Вогні" привитав гостей і склав побажання молоді д-р Р. Мармаш. Помітне зворушення між молодю викликало символічне запалення ватри, яка нагадувала їм спільні ватри на горі Соколі, спільні труди і милі переживання на прогульках. Молодь задивлена у ватру мов на кивок чародійної палочки повстала з місць і заспівала юнацьку пісню та полинула спогадами... ген, ген далеко, у простори, де „ясні зорі і тихі води". Принагідні промови виголосили ще М. Кузьмович, проф. І. Галущинський, інж. Пясецький, дир. Ю. Шепарович та інж Сербин. При співі колядок закінчилась офіційна частина свята. Опісля йшли товариські забави, що тятнулись до пізного вечора.

✝ Посмертні згадки.

Д-р Іван Кунців, адвокат, власник посілости, представник повітової української влади у Раві Р. в часі наших визвольних змагань, член-основник і довголітній голова всіх повітових установ, помер у Раві Руській дня 19. січня ц. р. Похорони відбудуться в Раві Руській 21. січня в год. 1-ій з полудня з дому Українбанку „Віра" на місцевий цвинтар. На похорони запрошують все українське громадянство [illegible] установи. В. Й. П.!

Зі судової салі

АДВОКАТ ПОСОЛ Д-Р С. БАРАН УВІЛЬНЕНИЙ ВІД ВИНИ І КАРИ.

Читачі „Діла" певно памятають небуденний інцидент між оборонцем послом д-ром С. Бараном і предсідником судового трибуналу д-ром Вендриховським на процесі ОУН в тернопільськім окружнім суді, хоч це було досить давно — 22 вересня 1933 р. Посол С. Баран на тій розправі зголосив внесення про вилучення від розправи предсідника трибуналу д-ра Вендриховського на тій підставі, що предсідник — на його думку — сторонничо вів розправу на некорисгь клієнтів д-ра Барана. Суд відкинув внесення д-ра С. Барана, а предсідник трибуналу д-р Вендриховський потягнув до відповідальности д-ра Барана зі образу по думці арт. 132 к. к.

Після ріжних перипетій цієї справи, про які „Діло" своєчасно повідомляло своїх читачів, 16 січня ц. р. відбулась остаточна розправа проти д-ра С. Барана перед городським судом у Тернополі. Городський суддя Саковський переслухав як свідків самого д-ра Вендриховського, інших членів тодішнього трибуналу й оборонців з цієїж розправи, д-ра Бриковича і д-ра Ладику. Після того суддя Саковський проголосив вирок, яким у цілости уневиннив д-ра Ст. Барана, признаючи, що д-р Баран, ставлячи внесок на вилучення від розправи предсідника трибуналу д-ра Вендриховського не переступив як оборонець своїх управнень і, ділаючи в добрій вірі та в інтересі своїх клієнтів, не допустився закиненого йому проступку з арт. 132 к. к.

Дивогляди.

ЯК ВИЙТИ ЧИСТИМ З МОСКОВСЬКОЇ ЛАЗНІ.

Совітська „Вечерная Москва" приносить образок із „урядової" лазні. Є їх у Москві з десять і перед кожною довгий хвіст, як скрізь. Люди з клунками терпеливо чекають, коли їх покличуть. А кличуть так: „Гей, там у касі, пропустіть десяток людей, що ждуть". Десять пробивається, кілька десятків жде і йде між ними така розмова:

— Возьміть лазню число 3 Дзержинського району на Лазничному переулку. ПрепогAmerica штука. Добешся до рури, пічнеш голову намилювати, а тут нараз води не стало. З очей сльози плуть, усі кричать, паніка.

Другий оповідає таке:

— До лазні на Пісоченській вулиці взагалі без парасолі ходити не можна. Одною рукою миєшся, а другою тримаєш парасолю, бо з тушi йде брудна вода. Це так згори тече.

— А на Сущевському валу — каже третій — лазня „можна витримати", тільки треба туди брати з собою ґазети. Коли викупаєшся і хочеш одягтись, то чистою ногою до білля не дістанеш. Мусиш підкидати під ноги одну ґазету, потім другу, далі третю...

Одно слово: хочеш вийти в московської лазні чистим, мусиш спершу дома подумати, як це зробити. Сама вода і мило не поможе.

АМАТОР СМЕРТНИХ ПРИСУДІВ.

Варшавський кат має жаль до уряду, що видав амнестійний закон. Мав він умову, що за кожного страченого дістає крім своєї платні окремий гонорар. Коли амнестія припинила на якийсь час смертну кару, ці його сподівані гонорарі відпали. Кажуть, що він вніс судову скаргу домагаючись відшкодування. Якби створився комітет проти амнестії, то кат міг би стати його головою.

Дописи.

БРОДИ.

Ювилей Муз. Т-ва „Боян". Дня 1. січня ц. р. святкувало Музичне Товариство „Боян" у Бродах своє 10-ліття. Рано відправив о. декан Демчинський благодарственну Службу Божу, а о. А. Зафійовський виголосив дуже гарну принагідну проповідь, після чого відправлено панахиду за померших членів Товариства. В часі Служби Божої і панахиди співав хор „Бояна". Вечором відбувся музично-вокальний концерт. Хор „Бояна" відспівав з бравурою кантату Людкевича, Бортнянського: „Блажен муж", Воробкевича: „Засвеймо" й „Огні горять" і Шумана: „Циганське життя" в супроводі орхестри. Д-р І. Сірко відспівав тенорові соля: Ніжанковського: „Минули літа молодії" та „Ах деж той цвіт?" і Е. Дель Аква: „Віланелле", за що публика нагородила його гучними оплесками. Реферат про діяльність „Бояна" виголосив д-р Т. Жолпірчук, а п. Марія Жолпірчукова віддеклямувала з чуттям при акомпаніяменті фортепіяну В. Лепкого „До народньої пісні". Свято розпочав голова Товариства о. проф. Михайло Осадца привитанням прибувших і відчитанням назвищ осіб та установ, які на це свято прислали свої привіти. Фортепіяновий супровід був у руках п. Стефи Осадцівної, яка вже не перший раз дала доказ не лиш вроджених здібностей, але й відповідального виконання і своєю ніжною грою причинилась немало до піднесення успіхів того свята. Хором мужеським і мішаним дириґував о. проф. Михайло Осадца, довголітній голова „Бояна", який своєю витривалою, жертвенною й уміло працею довів ті хори до високого рівня. В признанні його заслуг для „Бояна" п. Жолпірчукова у приявности цілого хору при гучних оплесках авдиторії вручила о. Осадці китицю цвітів. У другій частині концерту симфонічна орхестра під дириґентурою п. Маркіяна Осадци відіграла увертуру Келера-Белі, фантазію О. Фетраса „Свято квітів", Воронського „Думку коломийку — гуцулку" і М. Осадци „Українське танго". Відтак відіграла орхестра скомпонований п. Ляхетою з нагоди ювилею марш, присвячений голові „Бояна" о. Осадці. На закінчення відіграно народню оперету „Наталка Полтавка", в якій вирізнилася своїм милозвучним голосом п. Люба Плавюківна в ролі Наталки.

САМБІР.

Популярні виклади для молоді і старших. Заходом Товариства „Рідна Школа" і „Бойківщина" уладжено в Самборі від 5. XI. до 20. XII. м. р. популярні публичні виклади для молоді і ширшого громадянства на такі теми: 1) Адв. д-р М. Галущинський: Психічні підстави суспільного життя (4 виклади), 2) Дир. д-р М. Скорик: Нариси з історії України (Козацька доба, 3 виклади), 3) Проф. д-р А. Княжинський: Вибрані питання з українського письменства (3 виклади), 4) Проф. М. Кикасевич: Напрямки сучасної психольогії (4 виклади), 5) Проф. Г. Мартинець: Радіотелеграфія (2 виклади), 6) Лікар д-р В. Кобільник: Звідки походимо? (1 виклад), 7) Проф. І. Филипчак: Вагання економічних ідей (1 виклад), 8) Лікар д-р Хомин: Життєва здібність тканин (2 виклади).

БЕРЕЖАНИ.

Вшанування ювилею Митрополита Шептицького. В дні 15. січня ц. р. відбулися в Бережанах святочні сходини тутешнього громадянства, присвячені ювилеєві Митрополита Кир Андрея. Численним сходинам проводив о. декан Евзевій Бачинський, який у змістовній промові змалював надзвичайні заслуги Ювилята для Церкви й Народу і візвав тутешне громадянство відповідно вшанувати його ювилей. По дискусії ухвалено приступити до створення організації, яка займеться постійним веденням харитативної діяльности у Бережанах, а відтак вибрано комітет, який ту справу має безпроволочно перевести в життя. Постійна праця над зменшенням у Бережанах людської недолі має свідчити про вдячність Ювилятові тутешнього громадянства й охоту того громадянства наслідувати Достойного Ювилята у його службі Народові. Рівночасно ухвалено також вислати Ювилятові привітну телеграму. У найблизшому дні відбулась у тутешній церкві в намірення Ювилята торжественна соборна Служба Божа, у якій взяли участь молодь усіх шкіл і непроглядні маси народу

СОКАЛЬ.

Курс для кооперативних робітників. Заходом Коoп. Союзу в Сокалі відбувся тритижневий курс для дошколу кооперативних робітників, на якому викладали: 1) Історію та ідеольогію кооперації (9 годин) дир. інж. Шепарович Юрій; 2) Рахунковість та калькуляцію (17 год.) дир. Чарнецький Василь, 3) Книговедення і білянсування (73 год.) люстр. Гарванко Михайло, 4) Товарознавство (8 год.) дир. Величко Володимир, 5) Правознавство (17 год.) м-р Стефанишин Волод., 6) Організацію кред. кооперації (5 год.) дир. Кохан Володимир. Виклади тревали від 5. до 26. XII. включно по 8—9 год. денно. Закінчення курсу при співучасти крамарів у днях 25. і 26. XII. (лат. свята) відбулося офіціяльно 26. XII. м. р. Присутні курсанти, крамарі та прелеґенти разом з дирекцією К. С. Всіх курсантів зголосилось 50, покінчило курс 43-х. Вислідн курсу дуже поважні

КОПИЧИНЦІ.

Католицька Акція і читальні Т-ва „Скала". У виконанні наказу Станиславівського Епископату духовенство Копичинеччини розпочало підготовну працю до основування читалень Т-ва „Скала", які мають служити до ширення Католицької Акції. Щоб приєднати до тої праці світську інтеліґенцію, скликав місцевий сотрудник о. Рижевський дня 16. І. ц. р. вечором у домівці Т-ва „Українська Бесіда" сходини копичинецьких громадян, які зійшлися в поважнім числі. По рефераті про Католицьку Акцію і про потребу основування читалень Т-ва „Скала" розвинулася широка й поважна дискусія, в якій брали участь пп.: м-р Чабан, м-р Зеленецький, д-р Бабій, дир. Пенцак, Сафієн, Марак Микола, м-р Фірчук, Червоняк та Еліїв Дамян. Усі бесідники висказувалися прихильно про потребу ведення Катол. Акції в нашому народі, одначе рівночасно одноголосно твердили, що цієї праці не треба розпочинати від закладання читалень Т-ва „Скала". В усіх селах — казали дискутанти — істнують вже читальні Т-ва „Просвіта", які мають власні домівки, що дають приміщення всім іншим українським товариствам і тому духовенство має змогу розвивати Катол. Акцію, працюючи в тих усіх товариствах. Колиж духовенство позакладає окремі читальні Т-ва „Скала" і разом з членами того Т-ва відмежується від істнуючих вже товариств, то це причиниться до розділу громадянства на два ворожі табори: „правдивих католиків", зединених в Т-ві „Скала" і „неправдивих католиків", що будуть гуртуватися при наших товариствах. Такий розділ не бажаний ані для добра Нації, ані для добра Церкви, бо в цей спосіб даємо нагоду до страшної аґітації ріжним сектантам, які вже тепер, використовуючи непорозуміння парохіян з парохами, опановують деякі села копичинецького повіту. На внесення м-ра Фірчука присутні рішили одноголосно вибрати делеґацію, яка малаб ужити заходів у відповідних духовних чинників, щоб духовенство копичинецького повіту було звільнене від обовязку закладати читальні Т-ва „Скала". До цієї делеґації вибрано: м-ра Зеленецького, дир. Пенцака і м-ра Фірчука. Рівночасно присутні ухвалили одноголосно таку резолюцію: „Зібрані представники українських товариств Копичинеччини і громадяни Копичинець витають прихильно заходи духовенства в поширюванні Катол. Акції в копичинецькім повіті, одначе заразом стверджують, що з уваги на істнування в повіті читалень Т-ва „Просвіта" зайво є закладати читальні Т-ва „Скала". — В годині 22-ій розійшлися присутні домів у переконанні, що їх думка знайде зрозуміння у вищих кругах духовенства, якому теж залежить на єдности громадян.

Спорт.

СЕНЗАЦІЙНІ ВНЕСКИ НА ЗАГ. ЗБОРАХ Л.О.З.П.Н.

В неділю 19. січня ц. р. понад 10 годин радили загальні збори членів Л.О.З.П.Н. Зборами проводив інж. Тадеї Кухар, делеґат П.З.П.Н. з Варшави. Головні наради йшли довкола внесків поодиноких клюбів, які доведуть до основної зміни в копаному мячі, якщо їх здійснить. І так від клюбу „Чорних" вийшов внесок, щоб розвязати державну Лігу, припинити змагання за мистецтво, створити чотири територіальні ліги, підвищити львівську Окружну Лігу до 18 клюбів і т. д. Внесок „Чорних" перейшов більшістю голосів. Тому нема двох думок, що цією справою займуться ще загальні збори П.З.П.Н. і то ві запале остаточне рішення, чи державну лігу розвяжуть і чи її місце займуть чотири окружні ліги. Багато уваги присвячено теж внескові у справі побільшення львівської Окружної Ліги. Спеціяльна комісія предложила такі три внески: побільшити львівську Окружну Лігу до 18 клюбів та поділити її на три групи (дві львівські!) по 6 клюбів. Якщо П.З.П.Н. не згодився би на цей внесок, тоді комісія запропонувала побільшити львівську Лігу до 16 клюбів з поділом на дві групи, між ними одну провінціональну. Вкінці комісія видвигнула третій внесок на випадок, якби два перші перепали: побільшити Окр. Лігу двома клюбами: „Україною", яка злетілаб у противлежному випадку до А-кл. і стрийською „Погонею". Що буде з цими внесками, не відомо, бо інж. Кухар заявив, що є вже зладжений проект окружних ліг для всіх округ. — Внесок припинити змагання за мистецтво справді перепав, але всеж таки здобув велике число голосів. Його піддержували дуже завзято робітничі клюби. Перепав також внесок скасувати каренцію.

Найважніші становища в новому виділі Л.О.З.П.Н. обсадили представники „Погоні" і „Чорних" і тому представники „Лехії" відмовилися приняти місце у виділі. Головою виділу Л.О.З.П.Н. вибрано проф. Дренгевича, секретарем Кінера — обох від „Погоні". До виділу увійшов м. ін. від „України" п. Копапевич, до виділу змагань і дисципліни ввійшов від „Сяну" п. Дишьо.

„КРАКОВІЮ" УСУНУЛИ З ЛІГИ.

У Варшаві радили два дні Загальні Збори Ліги копаного мяча. На зборах устійнено початок змагань на перші дні квітня. Рішено теж скасувати каренцію. Внесок „Погоні", щоб задержати „Краковію" в Лізі перепав у тайному голосуванні. Таким чином „Краковія" спадає до Окружної Ліги.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ, gminy król. stoł. m Lwowa. Lwów, 1. stycznia 1936 r. R. V, № 1.

NASZA PRZYSZŁOŚĆ, trybuna polskiej myśli państwowej. Warszawa, październik—grudzień 1935. № XLVI.

RYCERZ NIEPOKALANEJ. Niepokalanów, styczeń 1936. R. XV, № 1.

PŁOMYK, tygodnik dla dzieci i młodzieży. Warszawa, 13. stycznia 1936 r. R. 20, № 18.

PŁOMYCZEK, tygodnik dla młodszych dzieci. Warszawa, 13 stycznia 1936 r. R. 20, № 18.

MAŁY PŁOMYCZEK, tygodnik dla dzieci szkół miejskich i wiejskich. Warszawa, 13 stycznia 1936 r. R. 20, № 18.

BULLETIN MENSUEL DE RENSEIGNEMENTS ECONOMIQUES ET SOCIAUX. Rome, decembre 1935. Année XXVI. № 12.

MORZE. Warszawa, styczeń 1936. R. XXII. № 1.

ОГОЛОШЕННЯ

„За оголошення редакція не відповідає“.

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 21. І. год. 8. веч. Аб. 6. Виступ І. Кульчицької „Пригода в Гранд Готелю“.

Середа, 22. І. год. 8. веч. Аб. 8. „Майор Барбара“.

Театр Рівнородностей.

Вівторок, 21. І. год. 8. веч. Аб. 9. Виступ Ірини Сольської „Вівльце леді Віндеміра“.

Середа, 22. І. нечинний.

Кіна.

АДРІЯ: „Місіон“. „Демон пустині“.
АПОЛЬО: „Додик на фронті“ з Диншею.
АТЛЯНТИК: „Боротьба з паратом“.
ВАНДА: „Зводниця“, „Вкрали люшну“.
ГРАЖИНА: „Мала пеня“ з Фр. Галь.
КАСИНО: „Запросили до вальса“ (Ліліяна Гарвей).
КОЛІСЕЙ: „Світ іде вперед“, ревія: „Вальс вертається“.
КОПЕРНИК: „Весільна ніч“.
МАРУСЕНЬКА: „Ясновидець“.
МІРАЖ: „Правда про кохання“, „Добра ворожка“.
МУЗА: „Папуа“.
НАКС: „Біла леді“ й актуальности.
ПАЛЯС: „Навісний поручник“.
ПАН: „Я збігаєць“ (Павло Муні).
РАЙ: „Дві сироти“.
СВІТ: „Дві сироти“.
СТИЛЕВЕ: „Єгипетські ночі“ (Едді Кантор).
ТЕНЧА: „Віденські ночі“ та додатки“.
ТОН: „Папуа“.
УТІХА: „Людина, що продала голову“ та ревія.
ХИМЕРА: „Наше сонічко“ (Шерлі Темпль).

Закордонне радіо.

Вівторок, 21. січня 1936.

Відень (506,8) 17.30 Вок. концерт, 20.00 Концерт Прага-Відень, 22.10 Форт. квартет ціс-моль Райдінгера, **Братислава** (298,8) 16.10 Концерт, 17.50 Форт. ресітаць, 21.40 Спів, **Брно** (325,4) 18.20 Флет, 21.40 Форт. ресітаць, **Прага** (470,2) 17.20 Соната ц-дур Бетовена, 18.35 Нар. пісні, 19.10 Військ. орх., 20.00 Концерт Прага-Відень, **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Концерт симф. орх., 21.45 „Ля Газет де Монмартр“ — вес. авд., **Білгород** (437,3) 16.20 Болгарські пісні, 17.00 Танц. музика, 19.30 Нар. пісні, 21.00 Концерт, сольо. **Берлін** (356,7) 8.30 Концерт, 17.00 Шубертові баляди та пісні (Дітмар баритон), 20.05 Грецько-німецький концерт, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика 17.50 Пісні Вальт. Німана в вик. композитора, 20.10 Танц. музика, **Ляйпціґ** (382,0) 16.30 Віольончеля, 18.00 Концерт, 23.20 Англ. музика, **Мінхен** (405,4) 16.50 Веселий концерт нар. музики, 20.10 Веселий вечір, **Будапешт** (549,5) 12.05, 22.55 Циг. музика, 19.30 „Дон Хуан“ оп. Моцарта, **Мілано** (221,1) 13.20 Орх. концерт камер. музика, 20.35 „Адріяна Лекуврер“ оп. Чілеї, **Рим** (420,8) 17.15 Муз. всячина, 20.35 „Шіперо“ ком. Бонелія, 22.00 Танц. музика.

Середа, 22. січня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.00 Сучасні австр. композитори, 19.20 Твори Едм. Айзлера (спів, форт.), 20.00 „Христос“ орат. Ліста, **Брно** (325,4) 22.30 „Польська кров“ оп. Недбаля, **Кошиці** (259,1) 16.00 Концерт, 17.40 „Король волоцюг“ оп. Феста — в мад. мові, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. музика, 19.30 „Костана“ оп. Коньовича, **Париж** (1648) 17.00 Спів, 17.30 Легка музика, 18.30 Симф. орх., 21.55 „Манфред“ Байрона, **Білгород** (437,3) 13.15, 16.00 Спів, **Берлін** (356,7) 8.30, 12.00, 20.45 Концерт, 16.45 „Ф. Шуберт“ словно-муз. авд., **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 15.15 Італійська та німецька барокова музика, спів, 18.15 Форт. музика, **Ляйпціґ** (382,2) 13.15 Концерт, 17.30 Межі знання — відчит, 20.45 Хай живуть лещета — весела програма (музика, спів), **Мінхен** (405,4) 17.00 Форт. ресітаць, 18.00 Розр. концерт, 20.45 Вагнерівський вечір — музика, спів, **Будапешт** (549,5) 17.00 Військ. орхестра, 18.30 Циг. музика, 21.25 Форт. ресітаць, 22.20 Оп. орхестра, **Мілано** (221,1) 13.10 Концерт, 20.35 Скрипка, 21.45 Комедія, **Рим** (420,8) 17.00 Симф. концерт. 20.35 „Лукія з Ляммермур“ оп. Доніцетія.

Львівське радіо.

Вівторок, 21. січня 1935.

6.30 Раннішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 8.10 Тягнення кляс. льотерії, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для мол. дітей: Казка про мишачого короля. 12.30 Тисяча тактів музики, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Китиця ів. Штравса з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Хвилина Петра Чайковського з гр. пл., 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Американські пісні в вик. Франки Річі (сопр.) у супр. форт.; англійські пісні в вик. А. Піказера з гр. пл., 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Льокомотива, 17.15 Гр. плити для знавців, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Форт. ресітаць, 18.30 Технічна скринька, 18.40 Сільва рерум, 18.46 Форт. ресітаць, 19.00 Скавтизм, як метода сусп. виховання, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Монольог, 20.10 Концерт Данового хору, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Концерт орх., спів, 22.00 Шуберт: Смичковий квартет д-моль (Смерть і дівчина), 22.30 Сьогоднішній стан науки про вітаміни (відчит для лікарів), 22.45 Поганські танки з гр. пл., 22.48 Літ. хвилина: Переклади, 23.05 Музика з гр. пл.

Середа, 22. січня 1936.

6.30 Раннішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Косметика й ушкодження шкіри, 12.30 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 1.50 Славні рапсодії з гр. пл., 16.00 „Еспанія, країна лицаря, що боровся з вітряком“, для ст. дітей, 16.20 Вок. дуети Софії Темницької й Ірини Барди в супр. форт., 16.45 Гутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Справедливі ціни, 17.20 Сюїти зі старих опер, 17.50 Огляд закорд. гумору, 18.00 Камер. концерт із гр. пл.: Мануель де Фаля: „Ель амор брухо“ (Заклятe кохання), 18.30 Поети з уяви, 18.45 Ріжні мельодії з гр. пл., 19.00 Іра Олдрідж — чорний актор, 19.30 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальний репортаж, 20.00 Легка музика, пісоньки, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Творчість Фр. Шопена, відч., фортепіян, 21.35 Про повістеву творчість, 21.50 Гутірка для купців: Змінюємо товар, 22.00 Концерт присв. творчості Желенського — форт., спів, 22.40 Танц. музика.

Радіокутик.

КОНКУРЕНТИ ЧИ СОЮЗНИКИ?

Зріст значіння й популярности радія викликає часом у кінових та театральних підприємствах, що впливають — як і радіо — на ширшу масу публики, якби від рухи заздрости. Чи вони побоюються конкуренції чи хотять виторгувати для себе якусь більшу користь, — в кожному разі протестують і нерідко спиняють поширення радіофонії на нові ділянки.

У данському радіо є напр. звичай надавати репортажі з премієр кращих фільм, при чому надають якусь мельодію з цеї фільми. Однак, підчас двох останніх репортажів цього типу, фільмова виробня, піддюджена грамофоновим промислом, гостро виступила проти радія. В Данії сподіваються, що фільмовий промисл запротестує взагалі проти трансмісій звукових фільм через радіо.

Зате у Франції взаємини між радіофонією й театром укладаються зовсім добре. Театр бере субвенції від радіофонії, а зате дає трансмісії із своїх сцен. Від 15. січня французькі радіослухачі матимуть щоденно театральну виставу щонайменше з одної висильної стації.

„Французька Комедія“ сама зобовязалася давати радію в разі потреби дві вистави денно: одну із сцени, другу із студії. А цей театр має нині 120 пєс у своєму репертуарі...

РАДІО ПРОВОДИТЬ ХЛІБОРОБСЬКОЮ ПРОДУКЦІЄЮ.

Зрозуміння важливої ролі радія для рільників проникає щораз до ширших кол хліборобського світа, доказом чого є постійний місячний зріст сільських радіослухачів. Однак у Польщі використані далеко не всі можливости співпраці радія з рільниками. Характеристичним прикладом використання радія для цілей рільництва є акція Латвійського Радія.

Латвійське Радіо тісно співпрацює з краєвим рільництвом у ділі управи лену, який становить поважну позицію краєвого експорту. Площа зайнята під управу лену поділена на кілька округ, на чолі яких стоять вишколені фахові інструктори. Кожен рільник, що займається управою лену, має радієвий приймач, куплений на догідних умовах. Латвійське Радіо на підставі комунікатів окружних інструкторів, що співпрацюють із рільним відділом Латвійського Радія, щоденно надає в пообідніх годинах комунікати, де подає технічні вказівки щодо денного стану управи у звязку з передбаченим станом погоди, а крім того комунікати біржеві й експортові.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.27.50.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.65, 89.78, 89.42, Берлін 213.45, 213.98, 212.92, Голяндія 360,65, 361.37, 359.93, Льондон 26.25, 26.32, 26.18, Ню Йорк чеки 5.30 і 7/8, 5.32 і 1/8, 5.29 і 5/8, Ню Йорк кабель 5.31, 5.32 і 1/4, 5.29 і 3/4, Осльо 131.85, 132.18, 131.52, Париж 35.00, 35.07, 34.93. Прага 21.97, 22.01, 21.93, Стокгольм 135.45, 135.78, 135.12, Швайцарія 173.00, 173.34, 172.66, Мадрид 72.59, 72.73, 72.45.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 20-го січня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг.	масла десерового бльокового без опакування	2·50 зол.
1 кг.	масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54·50 „
1 кг.	масла дес. експорт. враз в експортовим опакуванням дає зачет по	2·60 „
1 л.	молока від 28. XII. 1935	0·14 „
1 л.	сметани	0·75 „
1 к.	яєць	4·50 „

Тенденція на масло вдержана, на молоко, сметану та яйця слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 20. І. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахокасарні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки молоді без остріг 1. кл.	1·15 зол.
Курки з острогами товсті 1. кл.	1.— „
Індики товсті 1. кл.	1.10 „
Пантарки товсті 1. кл.	1.20 „
Товщені качки 1. кл.	1.15 „

Приймає кури, качки, і пантарки в необмежені кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевших цінах.

Купує вівсяну питльовану муку, просо, овес та ячмінь.

Приймає нових доставців.

СПОВІСТКИ.

Подаємо до відома, що оголошені в ч. 9. з дня 14. січня 1936 „Діла“ Загальні Збори членів Союзу укр. власників реальностей у Львові в дні 26-го січня 1936 не відбудуться з причини, що в цьому дні саля зборів буде занята на інші цілі. Збори ці відбудуться в дні 9. лютого 1936 в годині 10. або 11 рано в тому самому льокалі і з цим самим денним порядком. — За Видiл: Юліян Русин, голова, Іван Олексин, секретар.

КУПНО - ПРОДАЖА

Старинні меблі, кришталі, бронзи, образи, свічники продає оказійно та приймає в коміс Комісовий Склеп, Собіського 20. 1029 1-2

Знана від 40 літ **робітня ковдер** Дубса тепер Пасаж Гавсмана (вхід від ул. Сикстуської в брамі). 890 9-10

Централя панчіх ЦФАВ, Львів, Боїмів ч. 2. поручає найсильніші вироби **найдешевше.** 1003 2-10

Гарні вечірні квіти поручає найдешевше Централя Панчіх ЦФАВ, Боїмів ч. 12. 1004 2-5

Дешева виробня кап, фіранок і всяких ручних робіт. **Пін. Ягайлонська 11 а.** 11/110 26-30

Продам зараз дім у Бережанах вул. Королевої Ядвиги 20 близько гімназії. Відомість: Білик, Trzebinia kolo Krakowa

Сорочки, піжами віденський крій найдешевше у Познанській Швальні Казимирівська 21. 1009 3-4

Лещетарські убрання жіночі, мужеські, дитячі, найдешевше джерело! Виробня „ПАЛЮМ“, Гетьманська 22, побіч Музею. 12/110 7-8

Фіранки прегарні, модельові. Фабричні ціни. Поручає виробня **Фрайліха,** Сикстуська 21. 646 19-

НАУКА

Школа жіночого крою, шиття, моделювання, яку веде моделіст Біндер, дипльомований у Парижі, Дрездені, Відні перенесена на вул. Оссолінських 12, починає вечірні курси. 1008 3-12

Танців учить швидко, першоклясно, сольово, збірно. „Mondain“ Сикстуська 23.

РІЖНІ

Купую лиси, тхори та інші сирі шкірки. Також виправляю і фарбую. Юліян Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46. 998 3-10

Вічні пера направляє „ПРЕЦИЗІЯ“ Ринок 29, Ґутовського 12. 861 5-10

Взори до гафту гарні, дешево, Гетьманська 24. напроти Міського Театру. 3-5

Старший, емерит. держав. урядовець шукає від 1. II. або й від пізніше окремої, неумебльованої кімнати з утриманням або без; найрадше при самітній, старшій, господарній і інтеліґентній жінці. Зголошення до Адміністрації під „Емерит“. 1027

Жіноче і дитяче кравецтво виконує робітня С. Монцібовичевої, Львів, ул. Хмельовського ч. 15. 1019 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

ЯН СУДГОФ

Давніше ГІБНЕР

у Львові, Ринок 38,

поручає найдешевше всілякі фарби пасти, мила, щітки

і перфумерію.

Товар найліпший. Ціни найнижчі 968 4-1

Чахотка легенів

є невблаганна і щороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуги бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ“,

який улекшує виділювання блювотини 13/111 та усуває кашель 5—36

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла“ Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів „ зол. 5.—

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . . зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках „ 0·60
„ „ на першій сторінці . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 480—
„ „ 1/2 . . . . . . 250—
„ „ 1/4 . . . . . . 130—
„ „ 1/8 . . . . . . 70—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.